

להבין את הכסף – חינוך פיננסי לבני נוער (פוסטר)

יואל רוטשילד	מיכל בירן	ליזי הניק-פופוביץ
אורט ישראל	אורט ישראל	אורט ישראל
yoelrot@mapa.ort.org.il	mbiran@mapa.ort.org.il	lizi@mapa.ort.org.il

Understanding of Money – Financial Literacy for High School Students (Poster)

Lizi Henik-Popovich	Michal Biran	Yoel Rothschild
Ort Israel	Ort Israel	Ort Israel

Abstract

The program "Understanding of Money" was developed in order to implement financial literacy in high school. It trains student to become responsible and self-sufficient financially adult by equipping him with tools and knowledge for making personal financial decisions.

The "Understanding of Money" program is being implemented in schools all over Israel for five years. It receives positive feedbacks from teachers and students, who find it valuable and relevant for their personal lives.

According to the assessment report, financial literacy is significant and relevant for the learners from an early age. In addition, the use of blended learning with different learning tools creating better understanding of the subject among students, which making it more significant for them.

Keywords: 21st Century Skills, Financial Literacy, Blended Learning, e-learning, high school students.

תקציר

כבר מגיל צעיר ילדים נחשפים להחלטות פיננסיות רבות, בין אם זה כשהם יוצאים עם ההורים לקניות או כאשר הם צריכים להחליט מה לעשות עם דמי הכיס שקיבלו.

בעידן בו לכסף יש חשיבות מרכזית, החלטות פיננסיות מוטעות יכולות לערער את היציבות הכלכלית של הפרט, הן ברמה האישית-משפחתית והן ברמה החברתית-לאומית (OECD, 2009). לפיכך, בשנים האחרונות אנו עדים לביקוש הולך וגובר ללימודי אוריינות פיננסית ברחבי העולם.

מדינות רבות – ובהן ישראל – מזהות את החשיבות בלימודים אלו ככישורי חיים הכרחיים וכיסוד חשוב ביציבות הכלכלית והפיננסית של החברה ושל המדינה. לכן הן מקדמות פיתוח של תכניות בחינוך פיננסי לכלל האוכלוסייה – מגן ועד זקנה (האוצר, 2013).

התכנית "להבין את הכסף" פותחה במסגרת של שיתוף פעולה בין רשת אורט ישראל לבין בנק הפועלים ועוסקת בלימודי אוריינות פיננסית עבור תלמידי החטיבה העליונה. מטרתה להכשיר את התלמידים לחייהם הבוגרים והעצמאיים תוך הקניית כלים וידע לקבלת החלטות פיננסיות אישיות. החלטות אלה יסיעו להם בהגשמת עצמאותם והתנהלותם הכלכלית.

התכנית מושתתת על למידה משולבת (Blended Learning) בין דיאלוג פורה עם התלמידים בכיתה לבין למידה עצמית באתר ייעודי (<http://money.ort.org.il>). הלמידה באתר כוללת הרחבות מידע ותרגולים אינטראקטיביים, העושים שימוש בכלי תקשוב מגוונים לשם המחשת התוכן הנלמד (סרטונים, משחקונים, שאלונים, קבצי שמע וכד').

במסגרת התכנית שפועלת זו השנה החמישית בבתי הספר ברחבי הארץ, בוצע מחקר הערכה כמותי ואיכותני מקיף לבחינת תרומת התכנית ומרכיביה עבור התלמידים והמורים. המחקר מבוסס על ניתוח שאלוני משוב מתוקשבים של תלמידים ומורים וכן ניתוח דוחות תצפית של שיעורים שהתקיימו במסגרת התכנית ברחבי הארץ.

מתוצאות הדו"ח עולה, שמרבית התלמידים תופסים את התכנית ברמה גבוהה ואף רואים את התרומה העתידית בלימוד הנושא עבורם. מניתוח כלי ההוראה ושיטות הלמידה, נמצא שתלמידים שנחשפו למגוון שיטות הוראה תפסו את תרומת התכנית ברמה גבוהה יותר משל תלמידים שלמדו באמצעות שיטת הוראה אחת (כיתה/ אתר). בקרב המורים נמצא כי ישנה שביעות רצון גבוהה מתהליך ההכשרה, מתכני התכנית ומתרומתה הכללית עבורם ועבור התלמידים. במקביל הועלו כמה נושאים נקודתיים, שיש לתת עליהם את הדעת לקראת פיתוח עתידי, כגון: מעורבות הורים, הרחבת השימוש באמצעי מדיה מגוונים, שילוב מכשירי מובייל בשיעור ויצירת מבחן מסכם להערכת התכנית.

על פי תוצאות דו"ח הערכה ניתן להסיק כי נושא החינוך פיננסי רלוונטי ומשמעותי עבור משתתפיו כבר מגיל צעיר. כמו כן, השימוש בלמידה משולבת יחד עם כלי הלמידה המגוונים מסייעים לתלמידים בהבנת התוכן הנלמד והפיכתו למשמעותי עבורם.

מילות מפתח: מיומנויות המאה 21, אוריינות פיננסית, למידה משולבת, למידה מתוקשבת, תלמידי תיכון.

מקורות

משרד האוצר. (2013). **מיומנויות ליבה בחינוך פיננסי לילדים ונוער**. משרד האוצר, מחלקת חינוך פיננסי. ירושלים: משרד האוצר.

http://ozar.mof.gov.il/hon/2001/finance_education/memos/strategy2012.pdf

OECD (June 2009). *Financial Literacy and Consumer Protection: Overlooked Aspects of the Crisis*. <http://www.oecd.org/finance/financial-education/43138294.pdf>